

Muhasebei Umumiye Kanununun 5 ve 34 ncü maddelerinin değiştirilmesine ve bâzı gelir kanunlarında değişiklik yapılmasına dair Kanun tasarısı ve İçişleri ve Maliye Komisyonlarının düşünceleri hakkındaki raporlarla Bütçe Komisyonu raporu (1/562)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı: 71-1359, 6-1969

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 23 . V . 1949 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan Muhasebei Umumiye Kanununun 5 ve 34 ncü maddelerinin değiştirilmesine ve bâzı gelir kanunlarında değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan

Ş. Günaltay

Gerekçe

Memleketimizde bütçe yılı eskiden takvim yılına uygun olarak Mart ayında başlamakta iken 8 Şubat 1332 tarihli kanunla takvim yılı Ocak ayında nbaşlatılmış ve bu suretle takvim yılı ile bütçe yılı birbirinden ayrılmıştır.

Bütçe yılının Mart ayından başlamasına rağmen memur kadro ve maaşları üzerinde Yüksek Meclisece yapılmakta olan incelemelerin uzaması dolayısıyla bütçelerin umumiyetle Nisan ayından evvel tasdik edilememesi ve esaslı gelirlerin de Haziran ayından itibaren tahsiline başlanması gibi sebepler göz önüne alınarak Usulü Muhasebei Umumiye Kanununa müzeyyel 24 Ocak 1926 tarihli ve 715 sayılı Kanunla bütçe yılının başlandığı Haziran ayına alınmış ve bu kanunu kaldıran 26 Mayıs 1926 tarihli ve 1050 sayılı Kanuna bu hüküm aynen nakledilmiştir.

Bütçe yılının Haziran ayına alınmasından sonra geçen 18 yıllık devre içinde yapılan tecrübelerde, bütçe yılının Haziran ayından başlamasının yapı ve tamir işlerini zorluğa uğrattığı ve bu hizmetlerin zamanında yapılmasına engel olduğu ve bu yüzden gerek Devletin gerekse il özel idareleriyle belediyelerin zarar gördükleri anlaşılmış ve aynı mucip sebeple Bingöl Milletvekili Feridun Fikri Düşünsel tarafından 3 . I . 1945 tarihinde Büyük Millet Meclisine sunulan bir kanun teklifi ile Muhasebei Umumiye Kanununun bütçe yılını tâyin eden 5 nci maddesinin değiştirilmesi istenilmiş ve bu teklif Yüksek Meclisece kabul edilerek 1 . VI . 1945 tarihinde yürürlüğe konulan 4698 sayılı Kanunla bütçe yılı, takvim yılı ile birleştirilmek suretiyle Ocak ayına alınmıştır.

Sözü edilen kanun teklifini inceliyen Bütçe Komisyonu mazbatasında, vâkı teklifi teyiden geniş izahat verilmekte ve ezcümle son yıllarda Devlet, özel idare ve belediyelerin bütçelerinden yapı ve tamir işleri için harcanılan paraların 28 - 43 milyon lira gibi önemli bir miktara yükselmiş olup memleketin imar ve ihyası için gittikçe artacağı şüphesiz bulunan bu harcamalarda bütçe yılının Hazirandan başlaması yüzünden vukua gelen zararın ortadan kaldırılmasının Komisyonca birinci derecede önemli bir konu olarak telâkki edildiğine ve bütçe yılının Hazirana alınmasından sonra 1929 yılında yürürlüğe giren 1452 sayılı Kanunla memur aylık ve dereceleri tes-

bit ve Bakanlıklarla katma ve özel bütçeli dairelerin memur kadrolarının bu aylık ve derecelere intibakı temin edildiğinden her yıl bütçelerine memur kadroları eklenmesine ve bunlar üzerinde Yüksek Meclisçe inceleme yapılmasına mahal kalmadığına ve Haziran ayında alınmaya başlanan vergiler yalnız Kazanç ve Hayvanlar vergilerinden ibaret olup Hayvanlar Vergisinin Umumi Bütçe gelirinin % 2, 5 - 3 ü raddesinde bulunması ve Kazanç Vergisinin de yalnız beyannameye müstenit kısmı Haziran ayında tahsil edilmekte olup diğer sabit iş yeri bulunan mükelleflerle gezgincilerin vergilerinin Ocak ayında alınmasının mümkün ve hizmet erbabı vergilerinin ise esasen aydan aya yatırılmakta bulunmasından bütçenin Haziran ayına alınmasını gerektiren sebeplerin bu suretle ortadan kalktığına işaretle teklifin esas itibariyle kabul edildiği zikredilmektedir.

Yukarda bahsedildiği üzere bütçe yılının başlangıç tarihi muhtelif zamanlarda değiştirilmiş ve en son 1945 yılında yapılan değişikliğin, bir taraftan Bütçe Komisyonu mazbatasında belirtildiği veçhile yapı ve tamir işleri için bütçe ile verilen tahsisatı ve bu işlere ait ihzaratı, inşaat mevsiminden evvel temin eylemek diğer taraftan da muayyen bir devreye taallük eden iş ve faaliyetleri, devreleri yekdiğerinden ayrı iki yıl ile ilgilendirilmek suretiyle tatbikatta vukuu muhtemel bâzı yanlışlık ve karışıklıklara meydan vermemek ve istatistiklerde birlik sağlamak gibi bazı sebeplere istinaden yapıldığı anlaşılmaktadır.

Memleketimizde olduğu gibi yabancı memleketlerde de bütçe yıllarının daima takvim yılı ile birlik olarak cereyan etmediği ve bâzı memleketlerin hususiyetlerine göre bütçe yıllarını, takvim yılından ayırdıkları müşahede edilmektedir.

Bütçe yılının Haziran ayından Ocak ayına alınması ve takvim yılı ile birleştirilmesi üzerine yukarda arz edilen faydalar sağlanmış ise de Anayasamız, gerek genel gerekse katama bütçelerin malî yıl başından en az üç ay evvel Büyük Millet Meclisine takdimini âmir olduğundan bütçeler en geç Ekim ayı iptidasında Meclise sunulmakta ve fakat yine Anayasa mucibince Yüksek Meclisin normal içtima devresi Kasım ayı iptidası olduğundan bütçelerin tevdi, Meclisin fiilen içtimada bulunmadığı bir zamana rastlamaktadır. Bunun için bütçelerin gerek komisyonda gerek se Kamutayda tatbikına kâfi bir zaman ve imkân kalmamakta ve bu yüzden bâzan bütçelerin tasdikı bütçe yılının girmesinden önce yapılamamakta ve bu yıl olduğu gibi geçici bütçeler yapılması zarureti hâsıl olmaktadır.

Bu itibarla bir taraftan bütçe yılının takvim yılı ile birleştirilmesini gerektiren ve halen de mevcut olan sebep ve zarureti bertaraf etmemek diğer taraftan bütçelerin Meclise tevdi için Anayasa ile tâyin edilen müddeti, Yüksek Meclisinfilen bir devreye raslatarak gerek komisyon gerekse Kamutayca bütçelerin tetkikına kâfi gelecek zamanı sağlayabilmek için bütçe yılının evvelce olduğu gibi Mart ayına alınması suretiyle yeniden bir değişiklik yapılması lâzım ve zaruri görülmüştür.

İklim şartları çeşitli olan memleketimizin ekseriyeti teşkil eden mühim bir kısmında inşaat mevsimi Nisan ortalarında ve Mayıs ayında başlamakta olduğu cihetle bütçe yılının Marta alınması yapı ve tamir işleri için bütçelere konulan tahsisatın vaktinde kullanılmasına bir engel teşkil etmiyeceği gibi daha ziyade bir ziraat memleketi olan memleketimizde bütçe tahminlerinin mümkün olduğu kadar yaz aylarına yakın bir zamanda yapılmasında ayrıca bir fayda da mülâhaza edilmiş ve bu sebeple ilişik kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Bütçe yılını ve bütçelerin ihzarı ile Yüksek Meclise takdimi sürelerini tâyin eden hükümler, Muhasebe Umumiye Kanununun değişik 5. ve 34 nci maddelerinde yer almış olduğundan bütçe yılının Mart ayına alınabilmesi için mezkûr maddelerin yeniden değiştirilmesi icabeymiş ve bu değişiklik dolayısıyla 1950 yılı Ocak ve Şubat aylarının 1949 bütçe yılına eklenmesi zaruri görüldüğünden tasarının 1, 2 ve 4 nci maddeleri bu maksatlarla yazılmıştır.

1837 sayılı Bina Vergisi Kanununun 25 nci maddesi, teklif cetvellerinin her sene Kasım ayından evvel tahsilât idaresine verilmesini âmirdir. Bütçe yılının Mart ayına alınması üzerine bu müddetin bütçe yılından iki ay evveline alınması uygun görülmüş ve tasarının 3 nci maddesiyle Bina Vergisi Kanununda yapılan değişiklik bu sebeple yapılmıştır.

Vergilerimizin bir kısmı Kazanç Vergisi gibi bir takvim yılında elde edilen kazanç ve iratları teklif eden diğer bir kısmı da tahakkuku tahsiline tâbi veya aylık esasına göre alınan Hizmet Erbabı Kazanç, Muamele ve Gümrük Vergileri gibi vergilerdir. Bütçe yılının değiştirilmesiyle bu vergilerin tarih ve tahakkuk usullerinde değişiklik yapılmasına lüzum yoktur. Ancak diğer bir kısım vergiler vardır ki bunlar bir malî yıl için alınır. Bina, Arazi, Yol Vergileriyle Kazanç Vergisi mükelleflerine ait ruhsat tezkeresi ve vergi karneleri ve su ve kara araçlarına ait tezkere harçları, bâzı belediye resimleri ve 3222 sayılı Kanun gereğince kendilerine alıcı tesisat ruhsatı verilenlerden alınan ücret bu kabildendir.

Gerek Kazanç Vergisi ve diğer vergi kanunlarına göre Hazinece alınan ruhsat tezkeresi ve karne harçlarıyla radyo ücretlerini ödemek zorunda olan mükelleflerin çokluğu gerekse bu mevzudan temin edilen gelirin miktar itibarıyla cüziyeti sebebiyle 1949 malî yılına eklenen iki aylık devre için bu harç ve ücretlere (Yeniden alıcı ruhsatnamesi alanlar hariç) ayrıca zam yapılmasında bir fayda görülmemiş ve buna mukabil özel idarelerce Arazi, Bina, Yol vergileriyle binalardan alınmakta olan Buhran ve Müdafaa vergileri ve belediyelere ait Temizleme ve Aydınlatma, Kara ve Deniz nakil vasıtaları, İlan ve Reklam, Ölçü ve Tartı aletleri muayene, Süs köpekleri, Tente, Siper ve Saçak Resmi gibi bâzı resimlere, bu idarelerin malî imkânlarının mahdut bulunması ve uzatılan iki aylık devrenin masraflarının diğer gelirleriyle karşılanmasının mümkün görülmemesi sebebiyle bu devre için yıllık verginin altında biri nispetinde zam yapılması uygun görülmüş ve tasarının 5 ve 6 ncı maddeleri bu maksatlarla yazılmıştır.

Belediye Gelirleri Kanunu, belediyelere alınacak olan resim ve ücretlerin belediye meclislerince yapılacak bir tarifeye göre alınmasını âmir olup bu tarifeler her yıl yeniden yapılmakta olduğundan 1949 malî yılına eklenen iki aylık devre için ayrıca bir tarife yapılmasının müşkülâtı göz önüne alınmış ve 1949 yılı için yapılmış tarifelerin bu yıla eklenen iki aylık devreye de teşmili uygun görüldüğünden tasarının 7 ncı maddesi bunu temin için kaleme alınmıştır.

1949 malî yılının 14 aya iblâğı dolayısıyla bu yıla ait vergi, resim, harç ve ücretlerin tahakkuk ve tahsil bakımlarından zaman aşımı, istisna ve muaflik sürelerinin hesabında her hangi bir yanlışlığa ve tereddüde mahal kalmamak üzere bu yılın, eklenen iki aylık devre ile birlikte bir bütçe yılı sayılması hakkında bir hüküm tesisi lüzumlu görülmüş ve tasarının 8 ncı maddesi bu maksatla yazılmıştır.

Tasarının 9 ve 10 ncü maddeleri, kanunun yürürlük sürelerine ve yürürlüğe konulmasına ilişkin hükümleri kapsamakta olup bu hükümler dolayısıyla ayrıca açıklamada bulunulmasına lüzum görülmemiştir.

İçişleri Komisyonu düşünceleri hakkında rapor

T. B. M. M.
İçişleri Komisyonu
Esas No. 1/562
Karar No. 37

28 . V . 1949

Yüksek Başkanlığa

Muhasebeî Umumiye Kanununun 5 ve 34 ncü maddelerinin değiştirilmesine ve bâzı gelir kanunlarında değişiklik yapılmasına dair olup İçişlerini ilgilendiren hususlar hakkında tarafımızdan mütalâa beyanı istenen Hükümet tasarısı ve gerekçesi İçişleri Komisyonunda incelendi.

Bütçe yılının Mart ayından başlaması esasî Komisyonumuzca da uygun görülerek tasarının tümü oybirliğiyle kabul edilmiştir. Maddelere geçildikte;

Özel idare ve belediyeleri ilgilendiren Arazi, Bina Yol vergilerine ve binalardan alınmakta olan Buhran, Müdafaa vergileriyle belediyelere verilen Yol Vergisi munzam kesirlerine ve 5237 sayılı Kanunun 9, 18, 19, 21, 22, 34 ve 35 nci maddelerine göre alınmış veya alınacak belediye vergi ve resimleri iki aylık vergi için yıllık verginin altında biri nispetinde zam yapılması uygun görülerek tasarının bütün maddelerinin

özel idare ve belediyelerce de aynen uygulanması mümkün olacağı tezekkür edilmiş ve 10 maddeden ibaret tasarı metni aynen kabule şayan bulunduğu mütalâasıyla evrakın Bütçe Komisyonuna verilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulmasına oybirliğiyle karar verildi.

İçişleri Komisyonu

Başkanı	Başkan V.
Tekirdağ	Çoruh
C. Uybadın	A. Tüzün
Sözcü	Kâtip
Kars	Balıkesir
A. Eyidoğan	F. Tiritioğlu
Amasya	Amasya
R. Kaplan	Bolu
Gümüşane	Çanakkale
A. K. Varınca	I. Yalçın
Muş	N. Çataköglü
H. Onaran	Konya
	M. Ş. Altan
	Ş. Ergun
	Sird
	L. Yavuz

Maliye Komisyonunun düşünceleri hakkında rapor

T. B. M. M.
Maliye Komisyonu
Esas No. 1/562
Karar No. 38

28 . V . 1949

Yüksek Başkanlığa

Genel Muhasebe Kanununun 5 ve 34 ncü maddelerinin değiştirilmesine ve bâzı Gelir kanunlarında değişiklik yapılması hakkındaki hükümet tasarısı Komisyonumuzca incelendi.

Sebepleri Hükümet gerekçesinde izah edildiği gibi, malî yılın Ocak başından Mart başına alınmasında bir mahzur görülmemiş ve Hükümetin noktainazarına Komisyonumuzca da iştirak edilmiştir.

Bütçe Komisyonuna havale buyurulması say-

gı ile arz olunur.

Maliye Komisyonu Başkanı Y.

Sözcü
Samsun
R. Işıtan

Kâtip

Kastamonu
A. Toközlü
Kastamonu
H. Çelen
Samsun
Ö. Karataş

Balıkesir
H. Şeremetli
Malatya
Dr. H. Fırat
Tekirdağ
Z. E. Çezaroğlu

Bu kanun sözcüsü
Kastamonu
A. Toközlü

Çankırı
R. Dolunay
Malatya
M. N. Zabcı
Tokad
C. Kovalı

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Bütçe Komisyonu
Esas No. 1/562
Karar No. 151

31 . V . 1949

Yüksek Başkanlığa

Genel Muhasebe Kanununun 5 ve 34 nci maddelerinin değiştirilmesine ve bazı Gelir kanunlarında değişiklik yapılmasına dair Maliye Bakanlığınca hazırlanıp Başbakanlığın 6/1969 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun tasarısı Komisyonumuza havale buyurulmakla Maliye Bakanı İsmail Rüştü Aksal hazır olduğu halde incelenip görüşüldü.

Tasarı, bütçe yılının, Mart ayının birinci gününden başlayarak Şubat ayının sonuna kadar devam eden 12 aylık süreye inhisar etmesini ve bu süre içinde Hükümetçe hangi aylarda bütçenin hazırlanıp Meclise gönderileceğini ve yine bu yeni vaziyete göre bazı Vergi kanunlarında yapılması gereken değişiklikleri ve bugün Ocak ayından başlayan cari malî yıla göre, Ocaktan Marta kadar iki aylık bütçe hakkında ne suretle işlem yapılacağını gösteren hükümleri ihtiva etmektedir.

Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmeler ve Hükümetten alınan izahlara göre bütçe yılının Ocak ayı olmasından şu mahzurların meydana geldiği anlaşılmaktadır.

Anayasa gereğince Meclis Kasım ayının birinci günü toplanmaktadır. Bu tarihten malî yıl başı olan Ocak ayına kadar ancak iki aylık bir süre kalmaktadır. Gerçi yine Anayasa hükümüne göre bütçenin Hükümet tarafından bütçe yılının başlangıcından itibaren en az üç ay önce Meclise verilmesi iktiza etmekte ve Hükümet de bu gereğe uymakta ise de Ekim ayının başına rastlayan bu tarihte Meclis toplu bulunmadığı için bütçenin derhal incelenmesine imkân hâsıl olamadığından gerek Bütçe Komisyonunda ve gerekse Mecliste bütçenin tetkiki ancak iki aylık bir süreye inhisar etmektedir ki, bunun da kifayet etmediği üç yıldan beri yapılan tecrübelerden anlaşılmış ve bilhassa 1949 yılı bütçe incelemelerinin uzaması sebebiyle bu yıl iki defa aylık geçici bütçe yapılmak zaruret ve mahzuru doğmuş bulunmaktadır.

Bu vaziyet karşısında Meclisin Aralık ayın-

da veya daha önce toplanması hatıra gelebilirse de teşriî yılın başı, Anayasa ile 1 Kasım olarak tesbit edildiğinden bundan evvel toplanacak Meclis Komisyonlarının bir Kasımdan sonra yapılacak yeni seçimle bünyeleri ve hukuki hüviyetleri değişeceğinden bütçenin incelenmesi işine yine yeniden başlamak zarureti hâsıl olarak aynı mahzur meydana çıkacaktır. Teşriî yıl başının daha evvel alınması yolunda da bir mütalâa serdi mümkün ise de Eylül ve Ekim ayları Milletvekillerinin yurt içinde yapacakları gezilere ve halkla temaslarına en müsait aylar olarak telâkki edildiğinden böyle bir değişikliğin de mahzurlu olduğu anlaşılmaktadır.

Bu mahzurlar karşısında, malî yıl başında bir değişiklik yapılması lüzumu hâsıl olmakta ve bunun evvelce Haziran olarak kabul edilmiş ve yıllarca tatbik edilmiş bulunan malî yılın Ocak ayına alınmasından elde edilen faydaları da ortadan kaldırmıyacak şekilde tanzimi gerekmektedir.

Hükümetçe uzun incelemeler yapılarak malî yıl başının Mart ayı iptidasına alınmasıyla böyle bir mahzurun da doğmıyacağı ve Meclis tetkiklerine de gerekli zaman temin edileceği anlaşılmıştır.

Filhakika malî yıl başının Hazirandan Ocak ayına alınmasının başlıca sebepleri arasında, yapı ve onarma işlerinin Hazirandan sonra ihzar ve icrası, bunların mevsim değişmeleri sebebiyle aynı yıl içinde ikmallerini mümkün kılmadığından bu hususa mâni olunması, muayyen bir devreye taallük eden iş ve faaliyetleri, devreleri yekdiğerinden ayrı iki yıl ile ilgilendirmek suretiyle tatbikatta vukuu muhtemel bazı yanlışlık ve karışıklıklara meydan verilmemesi ve istatistiklerde birlik sağlanması gibi müessirler bulunmaktadır. Malî yılın Marta alınması halinde bu mahzurların tekrar avdet etmiyeceği yapılan açıklamalardan anlaşılmaktadır.

Bütün bu mülâhaza ve incelemelerden sonra tasarı Komisyonumuzca da kabule değer görül-

müş ve maddeleri üzerinde görüşmeler yapılarak aşağıda arzedilen bâzı değişiklikler yapılmıştır.

Tasarının birinci maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

İkinci maddede, bütçenin en az malî yılı başından üç ay önce Meclise verilmesi hakkındaki Anayasa hükmüne mütenazır olarak Aralık ayı başında Meclise verilmesi kaydına (En geç) lafzının ilâvesiyle bu müddetten daha evvel de bütçenin Meclise gönderilmesi gayretinin gösterilmesi hususunun Hükümete terkinin istenmiştir. Bu vesile ile de bütçenin ve katma bütçelerin Aralık ayına kadar tab ve teksir edilmiş olarak Bütçe Komisyonunca derhal tetkika başlanmasını mümkün kılacak şekilde gönderilmesini Komisyonumuz Hükümetten temenni etmiş bulunmaktadır.

Üçüncü madde aynıyle kabul edilmiştir.

4, 5, 6, 7 ve 8 nci maddeler mahiyetleri itibariyle bütçe yılı içinde bütçede yapılacak hükümleri ihtiva etmeleri itibariyle geçici bulduklarından geçici madde olarak kabul edilmişlerdir.

Bunlardan dördüncü madde birinci geçici madde olarak aynıyle, beşinci madde ikinci geçici madde olarak ve ibarede bir vuzuh yapılmak suretiyle, altıncı madde geçici üçüncü madde olarak aynıyle yedinci madde, maksat daha açık ve katî ifade edilmek suretiyle dördüncü geçici madde olarak ve sekizinci madde geçici beşinci madde olarak ve metindeki madde numarası değiştirilmek suretiyle aynıyle kabul edilmişlerdir.

1950 yılı il bütçelerinin görüşülmesi için il genel meclislerinin Aralık ayında toplanmaları hakkında bu tasarıda bir hükmün tedvini bu meclislerin 1949 yılında iki defa toplanmalarına mâni olmak bakımından Komisyonumuzca zaruri görülmüş ve bu maksatla geçici 6 nci madde yeniden tasarıya eklenmiştir. Bu maddede ayrıca Ocak ve Şubat ayları için ek ödenek verilmesi hakkında daimî komisyonlar yetkili kılınmıştır.

Tasarının 9 neu maddesinde geçen madde numaraları yukarıda arzedilen değişikliğe mütenazır olmak üzere değiştirilmiş ve dördüncü madde olarak ve tasarının 10 neu maddesi 5 nci madde olarak aynıyle kabul edilmişlerdir.

Bu suretle yeniden hazırlanan tasarı ivedi-

likle görüşülmesi dileğiyle Kamutayın onayına arzedilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Mardin	Diyarbakır	Ankara
R. Erten	I. H. Tığrel	M. Eriş
Kâtip		
Ankara	Amasya	Ankara
F. Öymen	A. K. Yiğitoğlu	C. Gölet
Ankara		Aydın
Dr. A. H. Selgil		R. Alpman
Diyarbakır		Edirne
Ş. Uluğ		M. N. Gündüzalp
İsparta	İstanbul	Kastamonu
K. Turan	Dr. A. Adıvar	M. Akalın
Kastamonu	Malatya	Niğde
T. Coşkan	M. S. Eti	R. Gürsoy
Samsun	Tokad	Urfa
M. A. Yörüker	R. A. Sevengil	Muhalifim
		E. Tekeli

Bütçe her yıl Hükümetçe malî yıl başından üç ay evvel Meclise verilmekte idi. Geçen 1949 yılı Bütçesi tetkik ve müzakeresi için Kasım, Aralık, Ocak ve Şubat ayları bin müşkülâtle kâfi gelebilmiştir. Bundan çıkan netice kesif bir çalışma ile de olsa yıllık bütçe tetkik ve müzakeresinin ancak dört aylık bir zaman içinde mümkün olabileceğidir. Bu itibarla bütçenin yılbaşı Mart ayına alınmakla beraber, yıl başından üç ay evvel yani Aralık ayı başında Meclise verilmesini âmir olan bu madde hükmünün maksada uygun düşmediği bütçenin Hükümet tarafından Aralık başı yerine Kasım başında Meclise verilmesinde zaruret olduğu mütalâasındayız.

Anayasamızın 95 nci maddesi bütçenin yıl başından en az üç ay evvel Meclise verileceğini âmir bulunduğuna göre bu müddetin azaltılmasına imkân yoktur. Bu âmir hükmün bütçenin Meclise yıl başından önce verileceği zamanı çoğaltma yönünden mâni bir vasfı olmamak gerekir.

Bu mütalâalarla bütçenin Meclise Kasım ayı başında verilmesini sağlayacak şekilde ikinci maddenin tedvinini teklif ederiz.

Konya Milletvekili	Seyhan Milletvekili
M. A. Binal	A. R. Yüregir

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Muhasebei Umumiye Kanununun 5 ve 34 ncü maddelerinin değiştirilmesine ve bâzı gelir kanunlarında değişiklik yapılmasına dair Kanun tasarısı

MADDE 1. — 26 . V . 1927 tarihli ve 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanununun 4698 sayılı Kanunla değişik 5 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Bütçe yılı Mart ayının 1 nei gününden Şubat ayının sonuncu gününe kadar olan 12 aylık süredir.

MADDE 2. — Aynı kanunun değişik 34 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Bakanlıklardan her biri kendi bütçesini hazırlıyarak Ağustos sonuna kadar Maliye Bakanlığına gönderir. Maliye Bakanı da kendi Bakanlığının gider bütçesi ile gelir bütçesini hazırlayıp ötekilerle birleştirerek Devletin bir yıllık genel bütçe tasarısını meydana getirir. Bu tasarı Bakanlar Kurulunca incelenip onandıktan sonra Aralık ayı başında Büyük Millet Meclisine sunulur.

MADDE 3. — 4 . VII . 1931 tarihli ve 1837 sayılı Kanunun 4750 sayılı Kanunla değişik 25 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Teklif cetvelleri her yıl Ocak ayından evvel tahsilât idaresine verilir.

MADDE 4. — Bu kanunun 1 nei maddesiyle bütçe yılının değiştirilmesi üzerine 1950 yılı Ocak ve Şubat ayları 1949 bütçe yılına eklenmiştir. Bu aylar içinde genel, katma, özel bütçelerle idare edilen daire ve kurumlar ve belediyelerce tahsil edilen glirler 1949 bütçe yılına maledilir.

Genel ve katma bütçeli dairelerin bu aylara ait bütçe giderleri kanunla verilecek ek ödemelerle karşılanır.

MADDE 5. — 1949 bütçe yılı için salınmış veya salınacak Arazi, Bina, Yol Vergileriyle binalardan alınmakta olan Buhran ve Müdafaa Vergilerine ve varsa belediyelere ait Yol Vergisi munzam kesirlerine ve 5237 sayılı Kanunun 9, 18, 19, 21, 22, 34, 35 nci maddelerine göre salınmış veya salınacak Belediye Vergi ve Resimlerine yukarıki madde ile eklenen 2 aylık devre için yıllık verginin altıda biri nispetinde

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Muhasebei Umumiye Kanununun 5 ve 34 ncü maddelerinin değiştirilmesine ve bâzı Gelir kanunlarında değişiklik yapılmasına dair Kanun tasarısı

MADDE 1. — Hükümetin birinci maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Aynı kanunun değişik 34 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Bakanlıklardan her biri kendi bütçesini hazırlıyarak Ağustos sonuna kadar Maliye Bakanlığına gönderir. Maliye Bakanı da kendi Bakanlığının gider bütçesiyle gelir bütçesini hazırlayıp ötekilerle birleştirerek Devletin bir yıllık Genel Bütçe tasarımı meydana getirir. Bu tasarı Bakanlar Kurulunca incelenip onandıktan sonra en geç Aralık ayı başında Büyük Millet Meclisine sunulur.

MADDE 3. — Hükümetin 3 ncü maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Hükümetin 4 ncü maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — 1949 Bütçe yılı için salınmış veya salınacak Arazi, Bina, Yol vergileriyle binalardan alınmakta olan Buhran ve Müdafaa vergilerine ve varsa belediyelere ait Yol Vergisi munzam kesirlerine ve 5237 sayılı Kanunun 9, 18, 19, 21, 22, 34, 35 nci maddelerine göre salınmış veya salınacak Belediye Vergi ve Resimlerine yukarıki madde ile eklenen iki aylık devre için yıllık verginin altıda biri nis-

Hâ.

zam yapılmıştır. İhbarname ile tebliğ usulü cari olmıyan vergi ve resimlerle 1949 Bütçe yılına ilişkin tarh ve tebliğ işlemleri evvelce ikmal edilen vergi ve resimlere ait bu zamlar için mükelleflere ayrıca tebligat yapılmıyacağı gibi itiraz ve temyiz de edilemez. Zamların tahakkukunda vukua getirilen maddi hatalar Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre düzeltilir.

MADDE 6. — 1950 yılı Ocak ve Şubat aylarının 1949 Bütçe yılına eklenmesi dolayısıyla mezkûr yıl için yukarıki maddede sayılan vergi ve resimler hariç olmak üzere kanunlarına göre vergilendirme devreleri bütçe yılı olarak tâyin edilen ve yalnız yıllık veya taksit esası üzerinden salınan veya salınacak olan diğer vergi, resim ve harçlarla 3222 sayılı Kanunun 36 ncı maddesine göre verilen ruhsatnamelere ait yıllık ücrete ayrıca zam yapılmaz.

Ancak 1949 Bütçe yılına eklenmiş olan iki aylık devre içinde 3222 sayılı Kanuna göre kendilerine alıcı tesisat ruhsatı verilenlerden 1949 Bütçe yılı için uygulanan tarifeye göre alınacak ücret, yıllık tutarlarının altıda biri nispetinde tahakkuk ettirilir.

216, 465, 820, 2395 ve 3167 sayılı kanunlara göre 1949 Bütçe yılı için verilmiş olan tayfa ve ruhsat tezkereleriyle vergi karnelerinin süreleri 1950 yılı Şubat ayı sonuna kadar uzamış sayılır.

MADDE 7. — 1950 yılı Ocak ve Şubat aylarına ait olarak 5237 sayılı Kanun hükümlerine göre alınacak resim, harç ve ücretlerin nispet ve miktarlarının tâyininde 1949 Bütçe yılı için belediye meclislerince düzenlenmiş olan tarifeler esas tutulur.

MADDE 8. — Kanunlarına göre alınması gereken vergi, resim, harç ve ücretlerin tahakkuk ve tahsil bakımlarından zaman aşımı, istisna ve muaflik sürelerinin hesabında 1949 Bütçe yılı, bu kanunun 4 ncü maddesi ile eklenen iki aylık devre ile birlikte bir bütçe yılı sayılır.

B. K.

petinde zam yapılmıştır. Bu vergi ve resimler arasında gerek ihbarname tebliği icabetmiyenlere, gerekse ihbarname tebliği gerektiği halde 1949 Bütçe yılına ilişkin tarh ve tebliğ muameleleri evvelce bitirilmiş olanlara ait iki aylık zamdan dolayı ayrıca ihbarname tebliğ edilmeyeceği gibi, itiraz ve temyiz de yapılamaz. Ancak zamların hesap ve tahakkukunda vâkı olabilecek maddi hatalar 3692 sayılı Kanun hükümlerine göre düzeltilir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Hükümetin 6 ncı maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 4. — 5237 sayılı Kanun hükümlerine göre alınacak resim, harç ve ücretlerin 1949 senesinde tatbik edilen tarife nispetleri 1950 Ocak ve Şubat ayları için artırılmaz.

GEÇİCİ MADDE 5. — Kanunlarına göre alınması gereken vergi, resim, harç ve ücretlerin tahakkuk ve tahsil bakımlarından zamanaşımı, istisna ve muaflik sürelerinin hesabında 1949 bütçe yılı, bu kanunun geçici birinci maddesi ile eklenen iki aylık devre ile birlikte bir bütçe yılı sayılır.

GEÇİCİ MADDE 6. — 1950 yılı İl Bütçelerini görüşmek üzere Genel Meclisler Aralık ayın-

Hü.

B. K.

MADDE 9. — Bu kanunun 1, 2, 3, ve 4 ncü maddeleri hükümleri yayımı tarihinde diğer hükümleri 1 Ocak 1950 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan	Devlet Bakanı
Ş. Günaltay	Başb. Yardımcısı
	<i>Nihat Erim</i>
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
<i>N. Sumer</i>	<i>Fuad Sirmen</i>
Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
<i>H. Çakır</i>	<i>E. Erişirgil</i>
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı
	<i>İ. R. Aksal</i>
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
<i>T. Banguoğlu</i>	<i>Ş. Adalan</i>
Ekonomi ve Ticaret Bakanı	Sa. ve So. Y. Bakanı
<i>C. S. Barlas</i>	<i>Dr. K. Bayizit</i>
Gümrük ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
<i>Dr. F. Ş. Bürge</i>	<i>Cavid Oral</i>
Ulaştırma Bakanı	Çalışma Bakanı
<i>Dr. K. Satı</i>	<i>Reşat Ş. Sirer</i>

da toplantıya çağırılır.

Ocak ve Şubat ayları için Daimî Komisyonların kararıyla ek ödenek verilir.

MADDE 4. — Bu kanunun 1, 2, 3 ve geçici birinci ve 6 ncü maddeleri hükümleri yayımı tarihinde diğer hükümleri 1 Ocak 1950 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.